

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Den gældende kommunale valglov er vedtaget i 2012.

Inatsisartutlov nr. 7 af 3. december 2012 om valg til kommunalbestyrelser, bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer overførte ansvar og kompetencer til kommunalbestyrelserne i forbindelse med forberedelse, gennemførelse og opgørelse af valg til kommunalbestyrelserne, fælles bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationerne. Derudover skabte 2012 loven grundlag for, at personer, der tager midlertidigt ophold uden for Grønland i forbindelse med studie mm. vil kunne bevare deres valgret under ophold uden for Grønland.

Det fremsatte lovforslag tilsigter først og fremmest at ændre reglerne angående valg af geografisk repræsentant for den oprindelige Ivittuut Kommune, således at der ikke længere vælges en geografisk repræsentant for denne tidligere kommune. Yderligere præciseres klageadgangen ved afgørelse om optagelse henholdsvis udeladelse af valglister. De øvrige ændringer i loven tilsigter alene en præcisering af lovens anvendelse samt en sproglig opdatering af lovteksten samt bemærkningerne.

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft 1. december 2016.

2. Hovedpunkter i forslaget

- a) Det foreslås, at der ikke vælges en geografisk repræsentant for den oprindelige Ivittuut Kommune.
- b) Det foreslås præciseret i loven, at ingen valgberettiget kan nægtes adgang til at brevstemme.
- c) Klageadgangen ved optagelse eller udeladelse af en valgliste foreslås præciseret.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget skønnes ikke at have konsekvenser for miljø og natur eller folkesundhed.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget skønnes ikke at have konsekvenser for borgerne.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Lovforslaget har i perioden 27. maj 2016 til 1. juli 2016 været til høring hos: De 4 grønlandske kommuner, KANUKOKA, Bispeembedet, Politimesteren i Grønland, Landsdommeren i Grønland,

alle partier i Grønland, samtlige departementer i Grønlands Selvstyre, Organisationen for Grønlandske Studerende i Danmark-Avalak, Royal Arctic Line A/S, Royal Greenland A/S, Polar Seafood A/S, Social- og Indenrigsministeriet, Udenrigsministeriet, Arktisk Kommando, De Grønlandske huse i København og Aalborg, Grønlands Repræsentation i Danmark, Grønlands Repræsentation i Bruxelles. Lovforslaget er desuden lagt ud på høringsportalen i Grønlands Selvstyre.

Der er ved høringsfristens udløb modtaget svar fra Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug og Arktisk Kommando, som ikke havde bemærkninger til forslaget.

Kommuneqarfik Sermersooq tiltræder lovforslaget.

Qeqqata Kommunia fremsætter ønske om ændring af § 60, stk. 3. I henhold til valglovens § 60 stk. 3, fastsætter valgbestyrelsen datoen for afholdelse af valg til bygdebestyrelsen. Typisk vælges valgdagen for bygdebestyrelsen samme dag som valget til kommunalbestyrelsen.

Da valget til kommunalbestyrelsen er fastsat til 1. tirsdag i april, og kandidatanmeldelsen til bygdebestyrelsen er fastsat til 10. dag forud for valget, i henhold til § 65, stk. 1, falder tidsfristen for kandidatanmeldelsen på en lørdag, hvor administrationen er lukket.

Derfor foreslår kommunalbestyrelsen, at § 65, stk. 1, ændres til:

”Anmeldelsen af kandidater skal være indgivet til afstemningslederen i bygden senest kl. 12.00 den 14. dag forud for valget.”

Naalakkersuisut imødekommer anmodningen og tilretter bestemmelsen.

KANUKOKA finder det principielt at få afklaret, hvorvidt ordningen med de geografiske mandater skal bestå som foreslået i nærværende udkast til ny Inatsisartutlov, eller hvorvidt ordningen skal bortfalde.

KANUKOKA skal derfor opfordre til, at det politisk drøftes mellem Selvstyret og kommunerne, hvorvidt ordningen med de geografiske mandater skal opretholdes.

Såfremt ordningen med de geografiske mandater skal opretholdes, kan KANUKOKA tilslutte sig ændringsforslaget om, at der for fremtiden ikke skal vælges en geografisk repræsentant fra den oprindelige Ivittuut Kommune, da der ikke er registreret nogen borgere med fast bopæl i området.

KANUKOKA kan ligeledes tilslutte sig forslagets øvrige ændringer i forhold til den gældende valglov. Dette gælder bl.a. præciseringer vedrørende afgivelse af brevstemme og om klageadgangen ved optagelse eller udeladelse fra valglisten.

KANUKOKA skal udtrykke sin tilfredshed med, at kravet om offentliggørelse af valget og kandidaterne i landsdækkende medier er udtaget af forslaget, således at det nu alene er et krav at offentliggørelse sker på kommunens hjemmeside. Ændringen af offentliggørelsesmetoden vil således spare kommunerne mange penge.

KANUKOKA har ikke yderligere bemærkninger til forslaget.

Naalakkersuisut har ikke fundet anledning til at fravige princippet om lokal repræsentation i storkommunerne, og henviser i den forbindelse til Lovudvalgets betænkning til EM 2012/28. Ønsket efterkommes derfor ikke for nuværende.

Biskoppen i Grønland har anført, at det til bemærkningerne til § 69, stk. 3, bør tilføjes, at det ledige mandat i menighedsrepræsentationen tilfalder den øverste på stedfortræderlisten, eller hvor ingen stedfortrædere findes, da en person som vælges af de tilbageværende valgte medlemmer i menighedsrepræsentationen.

Bemærkningerne bør ligeledes tilføjes en ordlyd i retning af:

Oprykning fra stedfortræderlisten såvel som medlemmets udtræden fra menighedsrepræsentationens gruppe af valgte medlemmer (fortabelse af valgmandat) sker automatisk, hvor medlemmet opnår fastansættelse som kateket eller præst på stedet, og kræver ingen afstemning i menighedsrepræsentationen.

Indeværende valgperiode har indebåret et betydeligt forbrug af ressourcer til fremskaffelse af referater fra menighedsrepræsentationerne, hvor et valgt medlem har ladet sig fastansætte som kateket på stedet.

Naalakkersuisut har taget bemærkningen til efterretning og tilpasset forslaget.

§ 74: Bestemmelsen bør tilføjes et stk. 7 fsva. den situation, at der ved fristens udløb er opstillet færre kandidater, end der skal vælges. I dette tilfælde bør det præciseres i selve lovteksten hhv. bemærkningerne, at den eller de opstillede kandidater umiddelbart efter egen godkendelse vælger den eller de manglende kandidater, jf. fremgangsmåden i § 77, stk. 3.

Naalakkersuisut har taget høringsvaret til efterretning og tilpasset forslaget.

Kapitlet mangler en bestemmelse om et valgt medlems fortabelse af sin valgbarhed, dersom medlemmet stiller sig afgørende i modsætning til folkekirkens lære hhv. forårsager væsentlige samarbejdsproblemer.

Fortabelsen bør afgøres af Valgbarhedsnævnet, og jf. de almindelige regler om tilsyn med menighedsrepræsentationerne vil det påhvile biskoppen at føre bevis for samarbejdet. Bispeembedet stiller sig atter til rådighed for en nærmere drøftelse af denne bestemmelses udseende og øvrige lovteknik.

Naalakkersuisut mener ikke spørgsmålet er egnet til behandling i Valgbarhedsnævnet, og efterkommer derfor ikke ønsket.

Social- og Indenrigsministeriets valgenhed har anført følgende:

Til § 33, stk. 7 og 8

For at sikre, at spørgsmålet om danske myndigheders og ambassaders medvirken ved brevstemmeafgivning til grønlandske valg til kommunalbestyrelser, bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer reguleres af dansk lovgivning og ikke selvstyrelovgivning, foreslås nedenstående ændringer (angivet med rettelsesmarkeringer).

”§ 33 ...

Stk. 7. Vælgere, der opholder sig i den øvrige del af riget, kan efter den dér gældende lovgivning herom afgive stemme på steder, som der bliver anvendt til brevstemmeafgivning, eller hos en af Naalakkersuisut bemyndiget stemmemodtager.

Stk. 8. Vælgere, der opholder sig uden for riget, kan efter den danske lovgivning herom afgive stemme på danske ambassader eller konsulater i udlandet.”

Social- og Indenrigsministeriet har noteret sig, at lovforslaget ikke giver mulighed for brevstemmeafgivning hos grønlandske repræsentationer i udlandet. Hvis dette ønskes ændret, kan der f.eks. indsættes ”grønlandske repræsentationer og” efter ”afgive stemme på” i § 33, stk. 8.

Naalakkersuisut ser ikke grund til, at henvise til dansk lovgivning i en Inatsisartutlov. Imidlertid bør det for at undgå tvivlstilfælde tydeligt fremgå af lovtæksten, at brevstemmer uden for Grønland afgives på de steder, hvor brevstemmer sædvanligvis afgives i Danmark henholdsvis på Færøerne. Naalakkersuisut har derfor ændret formuleringen i § 33, stk. 7, til ”Vælgere, der opholder sig i den øvrige del af riget, kan afgive stemme på det sted de respektive myndigheder i Danmark henholdsvis på Færøerne har anvist eller hos en af Naalakkersuisut bemyndiget stemmemodtager.”

Ministeriets bemærkning til § 33, stk. 8 er taget til efterretning og tilrettes i overensstemmelse hermed.

Til § 34, stk. 2

Bestemmelsen i lovforslagets § 34 lyder således:

”§ 34. Naalakkersuisut tilvejebringer det fornødne materiale, jf. § 35, stk. 1, til brug for afgivning af brevstemme i Grønland.

Stk. 2. Ved stemmeafgivning uden for Grønland anvendes det stemmemateriale, der anvendes ved tilsvarende afstemninger til valg i Danmark og på Færøerne.”

I de specielle bemærkninger til lovforslagets § 34 er det anført, at det fornødne stemmemateriale tilvejebringes af Naalakkersuisut, og at afstemningen kun er gyldig, når den sker ved benyttelse af dette materiale, dog accepteres også autoriseret brev-stemmemateriale fra Danmark og Færøerne til brug for folketingsvalg og kommunalvalg i Danmark.

Samme sted er det anført, at ved brevafstemmeafgivning uden for Grønland anvendes det af de danske myndigheder udarbejdede brevstemmemateriale til folketingsvalg i Danmark.

Når der i lovtæksten henvises til det stemmemateriale, der anvendes ved tilsvarende afstemninger til valg i Danmark og på Færøerne, går Social- og Indenrigsministeriet ud fra, at det ikke er hensigten at tillade anvendelsen af dansk brevstemmemateriale til folketingsvalg, når der i Danmark afgives brevstemme til et grønlandsk kommunalvalg.

Ud fra ordlyden af den foreslåede bestemmelse går ministeriet ud fra, at der ved brevstemmeafgivning i Danmark kan anvendes brevstemmemateriale udarbejdet til kommunale og regionale valg i Danmark og ved brevstemmeafgivning på Færøerne kan anvendes det brevstemmemateriale, der er udarbejdet til kommunalvalg på Færøerne. Det bemærkes dog, at sidstnævnte materiale er på færøsk.

Social- og Indenrigsministeriet bemærker, at anvendelse af dansk brevstemmemateriale udarbejdet til brug for folketingsvalg til eksempelvis kommunalvalg kan give anledning til forvirring hos såvel

vælgeren som brevstemmemodtageren og den kommune, hvor vælgeren er opført på valglisten, og kan i sidste ende medføre, at brevstemmen ikke tages i betragtning.

Det er på ovennævnte baggrund uklart for Social- og Indenrigsministeriet, i hvilke situationer der skal anvendes andet brevstemmemateriale end det af Naalakkersuisut godkendte, og hvilket brevstemmemateriale der i så fald kan anvendes.

Social- og Indenrigsministeriet foreslår derfor, at det i de specielle bemærkninger uddybes nærmere, hvilket brevstemmemateriale, der skal anvendes til de pågældende grønlandske valg ved brevstemmeafgivning i Grønland henholdsvis i Danmark eller på Færøerne samt ved brevstemmeafgivning uden for riget.

Social- og Indenrigsministeriets forslag til justering af lovteksten (baseret på ministeriets ovenstående antagelse om den tiltænkte betydning af bestemmelsen) er angivet med rettellesmarkering nedenfor.

”§ 34 ...

Stk. 2. Ved stemmeafgivningen uden for Grønland anvendes det stemmemateriale, der efter den danske henholdsvis færøske lovgivning herom anvendes ved tilsvarende afstemninger til valg i Danmark henholdsvis og på Færøerne.”

Ændringerne bør også afspejles i bemærkningerne til lovforslaget, jf. ovenfor.

Naalakkersuisut har taget ministeriets bemærkninger til efterretning og har præciseret i bemærkningerne, hvilket brevstemmemateriale der kan anvendes. Naalakkersuisut finder ikke anledning til at ændre i lovteksten.

Til § 66, stk. 5, og § 75, stk. 4

Social- og Indenrigsministeriets ovenstående bemærkninger vil i kraft af henvisningen i lovforslagets § 66, stk. 5, og § 75, stk. 4, til reglerne i lovforslagets §§ 32-38 henholdsvis §§ 27-38 også gøre sig gældende for reglerne om brevstemmeafgivning uden for Grønland til bygdebestyrelsesvalg.

Naalakkersuisut har taget ministeriets bemærkninger til efterretning og har præciseret i bemærkningerne, hvilket brevstemmemateriale der kan anvendes. Naalakkersuisut finder ikke anledning til at ændre i lovteksten.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser
Valg til kommunalbestyrelsen

Til § 1

Bestemmelsen regulerer betingelserne for at opnå valgret ved valg til kommunalbestyrelserne.

Til stk. 1

Bestemmelsen foreskriver, at enhver, som har dansk indfødsret og som på valgdagen er fyldt 18 år, eller som har haft fast bopæl i riget i mindst 3 år, og som lever op til kravet om at have haft fast bopæl i Grønland i en sammenhængende periode på mindst 6 måneder forud for valgets afholdelse, har valgret. Fast bopæl i riget afbrydes, hvis personen tager ophold med fast adresse i udlandet. Perioden regnes således fra det tidspunkt, hvor personen senest har taget fast bopæl i riget.

Valgret opnås i den kommune, som personen har bopæl i 6 uger før valget. Regler herom er nærmere beskrevet i bemærkningerne til lovens § 22.

Begrebet ”bopæl” forstås i overensstemmelse med reglerne for folkeregistrering hvorefter bopæl forstås som det sted en person regelmæssigt sover, når denne ikke er midlertidigt fraværende på grund af ferie, forretningsrejse, sygdom eller lignende, og hvor denne har sine ejendele”.

Personer, der efter reglerne i anordningen opfylder betingelserne for at være tilmeldt folkeregistret i kommunen, anses for at have fast bopæl i kommunen.

Ved afgørelsen af, om fraværet fra bopælen er midlertidigt, må det vurderes, om personen har til hensigt at vende tilbage til bopælen, ligesom længden af fraværet er af betydning. Der kan ikke gives nogen fast grænse for længden af fraværet. Det er kommunalbestyrelsen der, i overensstemmelse med anordningen, forestår registrering i CPR registeret.

Til stk. 2

Bestemmelsen indebærer, at personer, der har haft midlertidigt ophold uden for Grønland, omfattet af forslagets § 2, kan medregne det midlertidige ophold uden for Grønland, ved vurdering af om de opfylder kravet om fast bopæl i Grønland og i riget i stk. 1, nr. 1 og nr. 2.

Det følger af kravet om midlertidigt ophold uden for Grønland og henvisningen til forslagets § 2, at personen umiddelbart forud for det midlertidige ophold uden for Grønland skal have haft fast bopæl i Grønland. I modsat fald kan det midlertidige ophold uden for Grønland ikke medregnes.

Til stk. 3

Bestemmelsen er en videreførelse af den eksisterende bestemmelse. Såfremt et kommunalbestyrelsesmedlem vælges til formand for en landsdækkende interesseorganisation som følge af sit hverv som kommunalbestyrelsesmedlem, og er formandshvervet et fuldtidshverv og må vedkommende flytte fra hjemkommunen, opretholder vedkommende valgret og valgbarhed i fraflytterkommunen.

Til § 2

Bestemmelsen svarer med enkelte præciseringer til § 2 i Landstingslov nr. 9 af 31. oktober 1996 om valg til Grønlands Landsting. Der er ikke tiltænkt ændringer i bestemmelsen.

Til stk. 1

Bestemmelsen udvider valgretten i § 1 til også at omfatte personer, som opholder sig midlertidigt uden for Grønland.

Bestemmelsen omfatter tillige en samlevende ægtefælle, personer der lever i et ægteskabslignende forhold og registrerede partnere i henhold til den nu ophævede partnerskabsanordning. Det beror på en konkret vurdering, om ægtefæller eller registrerede partnere kan anses for samlevende. Der kan lægges vægt på fælles folkeregisteradresse, hjemmeboende børn - fælles og sammenbragte - oplysninger om fælles økonomi, køb eller leje af bolig i fællesskab, om udrejse er sket samtidigt m.v.

Det beror på en konkret vurdering om et ægteskabslignende samlivsforhold er etableret. Der kan lægges vægt på fælles folkeregisteradresse, hjemmeboende børn - fælles og sammenbragte - oplysninger om fælles økonomi, køb eller leje af bolig i fællesskab, om udrejse er sket samtidigt m.v.

Forslaget indeholder en præcisering af, at personer omfattet af bestemmelsen har mulighed for at bevare deres valgret til kommunalbestyrelsen. Disse personer skal aktivt søge om optagelse på valglisten for at kunne udøve deres valgret.

Til stk. 2

Med denne bestemmelse tilsigtes gældende praksis for udøvelse af valgret i henhold til § 2 præciseret i loven.

Med bestemmelsen tilsigtes gældende praksis for udøvelse af valgret i henhold til § 2 præciseret, således at den der ønsker at udøve sin valgret i henhold til § 2, skal søge om optagelse på valglisten. Da valglisten udarbejdes på baggrund af oplysninger om bopæl, jf. § 22 er det en nødvendighed, at de personer som ikke har bopæl i valgkredsen, men som på grund af midlertidigt ophold uden for Grønland har valgret efter § 2, aktivt ansøger om optagelse på valglisten.

Reglen i § 2 tilsigter, at personer med tæt tilknytning til Grønland, som af særlige årsager opholder sig midlertidigt uden for Grønland, fortsat kan udøve indflydelse på demokratiet i det lokalsamfund, som de forventes at vende tilbage til. På denne baggrund er det væsentligt, at optagelsen på valglisten periodisk revurderes for at fastlægge, om den person, som er optaget på valglisten i Grønland, fortsat opholder sig midlertidigt uden for Grønland i henhold til § 2, eller om opholdet har ændret karakter til et ophold, der ikke er omfattet af § 2. Dette formål vil for eksempel kunne varetages ved, at optagelsen på valglisten kun gælder for en periode på 2 år, således at optagelse på valglisten automatisk bortfalder efter for eksempel 2 år, hvorefter det vil kræve fornyet ansøgning at blive optaget på valglisten. Den nærmere fastlæggelse af praksis for optagelse på valglisten vil være en balance mellem hensynet til at skabe et praktisk system for personer omfattet af § 2, overfor hensynet til at undgå den u hensigtsmæssige situation, hvor personer som én gang har været stemmeberettiget efter § 2 - men som ikke længere er omfattet af bestemmelsen - fortsat fremgår af valglisten.

Til stk. 3

§ 2 omfatter personer som forud for det midlertidige ophold uden for Grønland var tilmeldt folkeregistret i Grønland, og som forud for fraflytningen sammenlagt havde været tilmeldt i 2 år. 2 års kravet kan anses for opfyldt ved sammenlægning af flere perioder som tilmeldt folkeregisteret med fast bopæl i Grønland.

Til § 3

Der er ikke tiltænkt ændringer i bestemmelsen.

Tilsvarende bestemmelse finder anvendelse ved valg til Inatsisartut, jf. § 1 i Landstingslov nr. 9 af 31. oktober 1996 om valg til Grønlands Landsting.

Bestemmelsen omfatter personer, der er umyndiggjorte med retsvirkning i Grønland i overensstemmelse med kap. 25 i Retsplejeloven for Grønland og anordning nr. 306 af 14. maj 1993 om ikrafttræden for Grønland af myndighedsloven senest ændret ved anordning af 3. februar 2016.

Til § 4

Bestemmelsen svarer til den nugældende.

Tilsvarende bestemmelse finder anvendelse ved valg til Inatsisartut, jf. § 3 i Landstingslov nr. 9 af 31. oktober 1996 om valg til Grønlands Landsting.

Om udarbejdelse af valglister henvises til bemærkningerne til §§ 22-26.

Til § 5

Bestemmelsen svarer til den nugældende.

Til stk. 1

Valgbarhed er betinget af valgret efter forslagens § 1 og herunder krav om fast bopæl i kommunen, jf. § 1, stk. 1, 1. pkt. Valgbarhed er endvidere betinget af, at den pågældende ikke er dømt for en kriminalretlig foranstaltning for et forhold, der i almindeligt omdømme gør vedkommende uværdig til at være medlem af kommunalbestyrelsen. Kun en endelig dom kan medføre fortabelse af valgbarhed. Hvis en domfældelse er anket, vil domfældelsen således ikke kunne danne grundlag for fortabelse af valgbarhed. Med endelig dom sidestilles bødevedtagelse. Domme eller bødevedtagelser, som er mere end 5 år gamle, kan ikke danne grundlag for fortabelse af valgbarhed, med mindre den idømte kriminalretlige foranstaltning først er udstået for mindre end 3 år siden. En kandidat, som f.eks. for 7 år siden er dømt til anbringelse i anstalt, men som først er løsladt for 2 år siden, er således ikke valgbar (forudsat at det forhold, han er dømt for, bevirker at han i almindeligt omdømme må betragtes som uværdig til hvervet). Ingen kan dog på forhånd udelukkes fra at opstille til valget med henvisning til, at de er pålagt en kriminalretlig foranstaltning. Vælges en person, der er pålagt en kriminalretlig foranstaltning, træffer Valgbarhedsnævnet afgørelse om personens valgbarhed.

Valgbarhedsnævnets vurdering er nærmere behandlet i bemærkningerne til § 59.

Til stk. 2.

Bestemmelsen fastlægger, at en person, uanset indsigelser omkring vedkommendes valgbarhed, ikke kan nægtes at opstille til et valg.

Til § 6

Bestemmelsen fastsætter fordeling af valgkredse samt medlemmer til kommunalbestyrelser.

Til stk. 1.

Efter bestemmelsen udgør hver kommune en valgkreds. For valg af geografiske repræsentanter henvises til forslaget § 45.

Til stk. 2

Der vælges det antal medlemmer af kommunalbestyrelsen, der er fastsat i Inatsisartutlov om den kommunale styrelse.

Til § 7

Bestemmelsen fastsætter dagen for valg til kommunalbestyrelsen og fastsætter valgperioden til 4 år.

Til § 8

Til stk. 1

Valg til kommunalbestyrelsen forberedes og ledes af en valgbestyrelse for hver kommune.

Til stk. 2.

Valgbestyrelsens forberedelse af valg til kommunalbestyrelserne vil i vidt omfang have karakter af sædvanlige ekspeditionssager, der ikke giver anledning til tvivl. Afgørelse i sådanne ekspeditionssager vedrørende valget vil kunne træffe af valgbestyrelsens formand. Større og mere principielle beslutninger forudsættes behandlet på møde i valgbestyrelsen, for eksempel beslutning om antallet af afstemningssteder og udpegning af afstemningsledere. Spørgsmål vedr. optagelse eller sletning af personer på valglisten, behandling af kandidatanmeldelser, godkendelse af stemmeseddel og opslag til valglokale samt valgets opgørelse og godkendelse forudsættes tillige behandlet på møde.

Bestemmelsen overlader det til valgbestyrelsen at afgøre, om møder gennemføres som telefonmøde, ved anvendelse af videokonferenceudstyr eller som fysiske møder.

Til § 9

Til stk. 1.

Den enkelte valgbestyrelse vælges af den siddende kommunalbestyrelse. Borgmesteren er født formand for valgbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen beslutter ved almindeligt flertal antallet af medlemmer, der skal vælges til valgbestyrelsen. Med anvendelse af ordet ”mindst” er det tilkendegivet, at kommunalbestyrelsen kan vælge et højere antal medlemmer, men ikke et mindre antal medlemmer af valgbestyrelsen. Valg af medlemmer til valgbestyrelsen sker ved sædvanligt forholdstalsvalg efter reglerne i Inatsisartutlov om kommunernes styrelse, i §§35 og 37.

Til stk. 2.

Idet mange medlemmer af kommunalbestyrelsen typisk genopstiller, er det direkte anført, at et medlem af valgbestyrelsen kan forblive medlem af valgbestyrelsen, selvom vedkommende opstiller til valg til kommunalbestyrelsen.

Det enkelte medlem af valgbestyrelsen skal dog afstå fra at deltage i forberedelse, behandling og afgørelse af sager, der vedrører medlemmets egne forhold. I øvrigt er valgbestyrelsen omfattet af landstingslov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning og herunder reglerne om inhabilitet.

Til stk. 3.

Der vælges ikke stedfortrædere til medlemmer af valgbestyrelsen. Udtræder et valgt medlem af valgbestyrelsen udpeger kommunalbestyrelsen et nyt medlem til valgbestyrelsen i henhold til reglerne i Inatsisartutlov om kommunernes styrelse, i § 37.

Til stk. 4.

Bestemmelsen er ny og præciserer, at såfremt borgmesteren udtræder af valgbestyrelsen skal kommunalbestyrelsen udpege en ny formand blandt sine medlemmer. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til stk. 1, hvorefter borgmesteren er født formand for valgbestyrelsen.

Til § 10

Til stk. 1.

Det beror på valgbestyrelsens konkrete vurdering, om der er anledning til at udpege tilforordnede til at bistå afstemningslederen. På afstemningssteder med flere stemmerum og stemmekasser vil der være behov for et antal tilforordnede til valghandlingens gennemførelse, herunder undersøgelse af om vælgerne er optaget på valglisten, udlevering af stemmeseddel m.v.

Til stk. 2.

En afstemningsleder kan ikke samtidig være kandidat til valget.

Til § 11

Til stk. 1.

Hvervet som medlem af valgbestyrelsen er pligtmæssigt på lige fod med andre hverv medlemmer af kommunalbestyrelsen er pligtige at varetage.

Hvervet som afstemningsleder er ligeledes pligtmæssigt, men bør om muligt besættes efter aftale med vedkommende. Det bør tilstræbes, at der som afstemningsleder udpeges personer, der har de fornødne forudsætninger og den fornødne tid.

Til stk. 2.

Afstemningsledere og deres hjælpere, som ikke er medlemmer af kommunalbestyrelsen, modtager vederlag i henhold til § 66, stk. 5-6 i Inatsisartutlov om kommunernes styrelse.

Kommunalbestyrelsesmedlemmer vederlægges derimod ikke særskilt for varetagelse af disse hverv, jf. § 66, stk. 1, nr. 6 i samme lov.

Til § 12

Bestemmelsen regulerer praktiske forhold forud for valghandlingen. Det præciseres i bestemmelsen, at meddelelser kan ske i lokale dagblade. Der er i øvrigt ikke tiltænkt ændringer i bestemmelsen.

Valgbestyrelsens meddelelse vil danne grundlag for partiers, kandidatforbunds og enkeltkandidaters anmeldelse om opstilling og herunder om frist for indlevering af anmeldelse. Under hensyn til meddelelsens lokale karakter og den fortsatte udbredelse af adgang til internettet foreslås bestemmelsen ændret, således at meddelelse i henhold til § 12 alene skal ske på kommunens hjemmeside. Dette udelukker ikke, at valgbestyrelsen f.eks. bringer oplysning om valgets afholdelse i trykte landsdækkende medier, lokalradio eller som skiltereklame på tv og her henviser til meddelelsen på kommunens hjemmeside.

Valgbestyrelsen kan efter vurdering af de lokale forhold tillige foretage offentliggørelse i lokale dagblade eller f.eks. ved opslag ved brættet eller stedlige dagligvareforretninger.

Til § 13

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende § 13 med redaktionelle ændringer.

Til stk. 1 – 2.

Bestemmelsen angiver eksempler på faktuelle oplysninger om valgets afholdelse, som skal indføres i valgbogen. Det vil udgøre en misligholdelse af hvervet som medlem af valgbestyrelsen og som afstemningsleder, såfremt væsentlige oplysninger ikke indføres løbende og kontinuerligt i valgbogen

Udover det i bestemmelsen anførte, kan som væsentlige forhold, der vedrører valget, anføres valgbestyrelsens valg, afholdte møder i valgbestyrelsen, offentliggørelse efter § 12 og oplysninger om valglistens udarbejdelse.

Naalakkersuisut udarbejder fortrykt valgbog, som valgbestyrelserne er forpligtigede til at anvende og føre. Valgbog vil kunne distribueres såvel fysisk som elektronisk.

Til § 14

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer udtømmende, hvorledes en kandidat kan opstille til valg til kommunalbestyrelsen.

Der er i lighed med tidligere lovgivning på området ikke fastsat bestemmelser, der begrænser antallet af kandidater på en partianmeldelse eller et kandidatforbund.

Det beror på reglerne i Landstingslov om valg til Grønlands Landsting, om et parti kan anses for opstillingsberettiget til valg til Inatsisartut.

Til stk. 2

I bestemmelsen foreskrives pligt til at oplyse en kontaktperson. Valgbestyrelsen kan give alle meddelelser vedr. anmeldelsen til kontaktpersonen. Ved meddelelse til kontaktpersonen anses

informationen samtidig meddelt til hver enkelt kandidat på anmeldelsen. Det er kontaktpersonens ansvar at videreformidle meddelelser og sikre, at evt. fejl eller mangler rettes.

Til § 15

Bestemmelsen regulerer opstilling af partikandidater og er med redaktionelle ændringer en videreførelse af den eksisterende § 15. Dog foreslås fristen for indlevering af anmeldelseslister forlænget.

Til stk. 1

Forslaget indeholder en ændring af fristen for indlevering af anmeldelseslisten fra 4 til 6 uger før valget.

Anmeldelse af kandidater, der opstiller for et parti, der er opstillingsberettiget til valg til Inatsisartut, foretager anmeldelse på en partilistanmeldelse. Anmeldelse af kandidater, der opstiller for et parti, der er opstillingsberettiget til valg til Inatsisartut, skal ske på blanket, der udarbejdes af valgbestyrelsen. Valgbestyrelsen påser, at blanketten opfylder kravene i stk. 2 og stk. 3.

Til stk. 2

Kravene i stk. 2 og stk. 3 er ufravigelige. Indeholder anmeldelsen ikke de anførte oplysninger, er anmeldelsen behæftet med fejl, jf. forslagens § 19, stk. 1.

Benyttelse af kaldenavn i forbindelse med opstilling af en kandidat kan ske efter indhentelse af forudgående tilladelse hos Valgbestyrelsen. Det afgørende for, om anmodningen kan imødekommes, er karakteren og benyttelsen af navnet, herunder hvordan kandidaten er benævnt i andre sammenhænge, hvordan kandidaten henviser til sig selv og underskriver sig, samt at der er tale om et kaldenavn, der er almindeligt benyttet i en bredere offentlighed. Kaldenavne, der overvejende anvendes i venskabelige og familiære sammenhænge, kan ikke benyttes.

Til brug for valgbestyrelsens behandling af partilistanmeldelser må der senest samtidig med indgivelse af den enkelte anmeldelse fremlægges dokumentation for, at de personer der godkender anmeldelsen, er bemyndiget hertil.

Til stk. 3

Forslaget indeholder i overensstemmelse med gældende praksis en præcisering af, at kandidaterne bemyndiger Valgbarhedsnævnet til at indhente udskrift fra Kriminalregisteret. Udskriften indhentes for alle personer, der opnår valg til kommunalbestyrelsen og bygdebestyrelsen og danner grundlag for behandling i Valgbarhedsnævnet. Forslaget indeholder en henvisning § 59, stk. 5, således at det præciseres, at kandidaterne giver bemyndigelse til at valgbarhedsnævnet kan orienteres løbende angående idømmelse af kriminalretlige foranstaltninger.

Til stk. 4 – 5.

Partianmeldelser skal være underskrevet af en underskriftsberettiget for partiet. Mangler denne underskrift, eller er underskriveren ikke underskriftsberettiget, er anmeldelsen ugyldig.

Til stk. 6

Partier kan ikke opstille i forbund med andre partier, kandidatforbund eller enkeltkandidater.

Til § 16

Bestemmelsen regulerer opstilling som enkeltkandidat og er med redaktionelle ændringer en videreførelse af den eksisterende § 16, dog således, at anmeldelsesfristen forslås forlænget.

Til stk. 1 - 2

Forslaget indeholder en ændring af fristen for indlevering af anmeldelseslisten fra 4 til 6 uger før valget.

Anmeldelse af kandidater, der opstiller uden for partierne skal ske på en af valgbestyrelsen udarbejdet blanket. Valgbestyrelsen påser, at anmeldelsesblanket opfylder kravene i stk. 2. Blanketten kan udarbejdes som en fysisk blanket såvel som i elektronisk form beregnet for indtastning af de relevante oplysninger og efterfølgende udskrivning. Valgbestyrelsen skal ved udarbejdelse af blanketten sikre, at den indeholder fortrykte rubrikker til indsættelse af oplysninger om hver enkelt stiller, jf. forslaget § 17, stk. 1.

Kravene i stk. 2 er ufravigelige. Indeholder anmeldelsen ikke de anførte oplysninger, er anmeldelsen behæftet med fejl, jf. forslaget § 19, stk. 1.

Til stk. 3.

Forslaget indeholder i overensstemmelse med gældende praksis en præcisering af, at kandidaterne bemyndiger Valgbarhedsnævnet til at indhente udskrift fra kriminalregisteret. Udskriften skal indhentes for alle personer, der opnår valg til kommunalbestyrelsen og bygdebestyrelsen og danner grundlag for behandling i Valgbarhedsnævnet. Det er alene Valgbarhedsnævnet, der træffer afgørelse i alle spørgsmål om medlemmers fortabelse af valgbarhed, jf. § 59, stk. 2.

Til stk. 3

Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 15, stk. 3.

Til § 16a

Bestemmelsen er ny. Det foreslås præciseret i loven, at enkeltkandidater kan opstille i kandidatforbund. Muligheden har hidtil været en del af lovens § 16, stk. 4, men forslås nu udskilt i en særskilt bestemmelse. Der er i øvrigt ikke tiltænkt ændringer.

For at styrke chancerne for at opnå valg kan to eller flere personer, der opstiller uden for partierne, indgå et kandidatforbund. Bestemmelsen oplister udtømmende betingelserne for at opstille i kandidatforbund.

Til § 17

Bestemmelsen er med redaktionelle ændringer en videreførelse af den eksisterende § 17.

Til stk. 1.

Bestemmelsen fastsætter minimum antallet af stillere for, at en enkeltkandidat kan opstilles.

Til stk. 2.

Bestemmelsen oplister udtømmende, hvilke oplysninger anmeldelsen skal indeholde for at være gyldig.

Til stk. 3.

En stiller skal opfylde betingelserne for valgret til kommunalbestyrelsen.

En stiller kan alene være stiller for én kandidat. Den, der er stiller for flere kandidater, kan ikke anses som stiller for nogen. Valgbestyrelsen bør anføre dette i anmeldelsesblanketten. Det anbefales, at kandidater sikrer sig et antal stillere udover minimumskravet. Det sikrer, at anmeldelsen fortsat er i orden, selv om en stiller trækker sin anbefaling tilbage, eller hvis stillere har anbefalet mere end én kandidat.

En vælger kan ikke være stiller for en kandidat, der opstiller i en anden kommune end den kommune, hvor vælgeren er optaget på valglisten. Vælgere i Qaasuitsup Kommunia kan f.eks. ikke være stillere for kandidater i Kommune Kujalleq.

Til § 18

Bestemmelsen er videreførelse af den eksisterende § 18, dog således at fristen for at tilbagekalde en anmeldelse foreslås ændret til 6 uger før valget.

Til stk. 1.

Det foreslås, at en kandidat fremover kan tilbagekalde en kandidatanmeldelse senest kl. 12, 6 uger før valget,

Til stk. 2.

En afgiven stillererklæring kan ikke tilbagekaldes efter det tidspunkt, kandidatanmeldelsen er indleveret til valgbestyrelsen.

Til § 19

Bestemmelsen er med redaktionelle ændringer en videreførelse af den eksisterende § 19. Der er i øvrigt ikke tiltænkt ændringer i bestemmelsen.

Til stk. 1-2

Valgbestyrelsen skal umiddelbart efter udløbet af anmeldelsesfristen afholde møde til behandling og godkendelse af indgivne kandidatanmeldelser.

Efter mødets afholdelse gives meddelelse til de godkendte kandidater og de på anmeldelserne anførte kontaktpersoner.

Valgbestyrelsen kan ikke afvise en kandidatanmeldelse under henvisning til, at kandidaten er pålagt en kriminalretlig foranstaltning, jf. § 5, stk. 2. F.eks. kan personer med dom til anbringelse i anstalt lovligt opstille til valg til kommunalbestyrelsen.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ændret fra at indeholde en pligt for valgbestyrelsen til at offentliggøre kandidaternes navne i landsdækkende medier til at indeholde en pligt til offentliggørelse heraf på kommunens hjemmeside. Ændringen er foretaget under hensyn til internettets udbredelse i Grønland og under hensyn til at give en bedre og mere tidssvarede service overfor borgerne, der let vil kunne tilgå listen med kandidater fra tidspunktet for offentliggørelsen. Ændringen udelukker ikke, at valgbestyrelsen bringer oplysning om valgets afholdelse i trykte medier, lokalradio, som skiltreklame, på tv eller her henviser til meddelelsen på kommunens hjemmeside.

Valgbestyrelsen kan efter vurdering af de lokale forhold tillige foretage bekendtgørelse i lokale dagblade eller f.eks. ved opslag ved brættet eller stedlige dagligvareforretninger.

Til § 20

Såfremt der trods valgbestyrelsens opfordring ikke opstiller et tilstrækkeligt antal kandidater, kan Valgnævnet i medfør af forslaget § 80 udskyde valgdagen. Der kan herefter foretages fornyede undersøgelser for mulige kandidater. Den siddende kommunalbestyrelse vedbliver at fungere, indtil en nyvalgt kommunalbestyrelse tiltræder, jf. herved forslaget § 53, jf. princippet i § 52, stk. 2

Til § 21

Til stk. 1 – 2

Udgør det anmeldte antal kandidater det antal medlemmer, der skal vælges, aflyses valget. Der er således ikke adgang til at gennemføre valget. Det skal af valgbogen fremgå, hvilke kandidater der anses for valgt.

Til stk. 3

Mandaterne fordeles efter principperne i § 45 og efter valgbestyrelsens nærmere bestemmelse. Først besættes mandaterne med geografiske repræsentanter og dernæst øvrige mandater. Geografiske repræsentanter vil fortsat skulle opfylde krav til fast bopæl. Er der ikke blandt de opstillede kandidater et tilstrækkeligt antal, der opfylder bopælskravet, besættes det ledige mandat uden krav om fast bopæl i den oprindelige kommune.

I mangel af et afstemningsresultat kan fordeling af mandater ske enten på grundlag af lodtrækning eller ved ordning af kandidaterne i alfabetisk rækkefølge.

Der vil ikke kunne udarbejdes stedfortræderlister.

Til § 22

Bestemmelsen er med redaktionelle ændringer en videreførelse af den eksisterende § 22.

Til stk. 1 – 5

Bestemmelserne gør udtømmende op med kravene for optagelse på valglister.

Valglisten udarbejdes på grundlag af oplysninger i Det Centrale Personregister. Det er kommunalbestyrelsen, der forestår indberetning til Det Centrale Personregister.

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at bistå valgbestyrelsen med udarbejdelse af valglisten. Det er valgbestyrelsen, der træffer afgørelse, om en person skal optages på eller udelades af valglisten.

Til stk. 6

Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om den konkrete udformning af valglisten.

Til § 23

Til stk. 1 3

Bestemmelsen oplister udtømmende betingelserne for, i hvilken kommune personer med midlertidigt ophold uden for Grønland, jf. § 2, skal optages på valglisten.

Til stk. 4

Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for sagsbehandlingen af begæring om optagelse på valglisten.

Til § 24

Det foreslås, at den nuværende § 24, stk. 4, fjernes, således at klageadgangen ved optagelse eller udeladelse af valglisten til valg til menighedsrepræsentationer tydeliggøres. Der henvises til bemærkningerne til § 26. Bestemmelsen er herudover med redaktionelle ændringer en videreførelse af den eksisterende § 24.

Til stk. 1 – 2

Bestemmelserne oplister udtømmende, hvilke oplysninger valglisten skal indeholde.

Til stk. 3

Valglisten skal indeholde oplysning om, hvorvidt vælgeren er medlem af folkekirken, idet valg til menighedsrepræsentationen finder sted samme dag. Ved fremlæggelse af den offentlige valgliste udelades information om hvorvidt vælgeren er medlem af Kirken i Grønland.

Til § 25

Fremlæggelse af valglisten på et sted, der er tilgængeligt for alle er en central del af valgets forberedelse. Borgerne skal have lejlighed til at kontrollere, hvem der optages på valglisten med valgret. De samlede valglisten fremlægges centralt. Af hensyn til at give borgerne let og enkel adgang til valglisten bør valglisten for de enkelte valgsteder inden for kommunen fremlægges med de afsnit, som angiver, hvem der er optaget på de enkelte valgsteder. Som led i valgbestyrelsens beslutning om tid og sted for fremlæggelse af valglisten kan det samtidig bestemmes, at fremlæggelse af valglisten annonceres i lokale dagblade eller på kommunens hjemmeside. Offentliggørelse af selve valglisten på kommunens hjemmeside vil i øvrigt være hensigtsmæssigt af hensyn til at give borgene, herunder særligt borgere med valgret efter § 2, enkel adgang til at kontrollere, om de er korrekt optaget på valglisten.

Til § 26

Bestemmelsen fastsætter fremgangsmåden ved klage over optagelse på eller udeladelse af en valgliste.

Det foreslås at det i bestemmelsen præciseres, at ved behandling af klager over optagelse eller udeladelse af valglisten til valg til menighedsrepræsentationer skal valgbestyrelsen indhente en udtalelse fra Biskoppen. Klageadgangen foreslås således præciseret, så klage skal indgives til valgbestyrelsen, hvis afgørelse kan indbringes for valgnævnet. Valgnævnets afgørelse vil være endelig. Bestemmelsen fastsætter udtømmende proceduren samt tidsfrister for indgivelse af klage.

Til §§ 27-28

Bestemmelserne indebærer krav om anvendelse af afkrydsningsstemmesedler. Bestemmelserne regulerer de væsentligste forhold om stemmesedlernes udformning og indhold. Herunder rækkefølgen for anførelse på stemmesedlen af opstillede partier, kandidatforbund og enkeltkandidater.

Den detaljerede udformning af stemmesedlerne for så vidt angår papirformat, typografi m.v. beror på valgbestyrelsernes beslutning i samarbejde med trykkeriet. Det forventes, at de kommunale valgbestyrelser af hensyn til effektiv forberedelse af valget samordner udformningen af stemmesedlen.

Naalakkersuisut kan fastsætte regler om udformning af stemmesedler, der anvendes til valg til kommunalbestyrelsen. Naalakkersuisut kan herunder fastsætte regler om papirtype, farve, mål og skrifttype. Naalakkersuisut kan endvidere foreskrive pligt til at anvende et af Naalakkersuisut godkendt trykkeri.

Valgnævnet kan tillade, at der ikke anvendes afkrydsningsstemmesedler. Bestemmelsen kan finde anvendelse, f.eks. hvis fortrykte afkrydsningsstemmesedler ikke når frem til afstemningsstedet i tide, eller det ikke er muligt at få trykt stemmesedler. Bestemmelsen kan tillige finde anvendelse, hvis der opstiller et ekstraordinært stort antal kandidater, der vil medføre, at stemmesedlen bliver for stor. I givet fald anvendes, efter nærmere bestemmelse af Naalakkersuisut, stemmesedler, hvor afstemning sker ved, at vælgeren skriver kandidatens navn på stemmesedlen.

Til § 29

Bestemmelsen regulerer afviklingen af selve valghandlingen. Det foreslås præciseret, at afstemningslederen skal sikre ro og orden under valghandlingen samt at valgagitation i afstemningslokalet ikke må finde sted.

Til stk. 1.

Valgbestyrelsen skal sikre, at der for hvert afstemningssted findes et passende lokale til afvikling af valghandlingen.

Til stk. 2.

Afstemningslederen skal sikre, at det nødvendige materiale til afvikling af valghandlingen er til stede. Afstemningslederen skal samtidig sikre, at valghandlingen afvikles i god ro og orden, og vil kunne bortvise personer fra valglokalet, såfremt disse forstyrrer valghandlingen.

Til stk. 3.

Bestemmelsen fastlægger indretningen af valglokalet og afstemningsrummet.

Til stk. 4.

Bestemmelsen fastlægger kravene til stemmekasserne.

Til stk. 5.

Bestemmelsen er ny og fastsætter, at valgagitation ikke må finde sted i afstemningslokalet. Med valgagitation forstås omdeling af valgmateriale, flag m.v. Afstemningslederen kan, jf. stk. 1, bortvise personer, der gennemfører valgagitation i afstemningslokalet.

Til § 30

Bestemmelsen regulerer forhold i forbindelse med selve valghandlingens gennemførelse, herunder tidsrum, sted og indretning af stemmerum.

Til stk. 1.

Afstemningslederen skal i forbindelse med valgets begyndelse påse, at stemmekasserne er tomme og aflåses umiddelbart.

Til stk. 2.

Opslag om de opstillede kandidater i valglokale og i stemmerum, jf. forslaget § 30, stk. 2, vil med modifikationer kunne bestå i en forstørret version af den fortrykte stemmeseddel.

Til stk. 3.

Valgret udøves personligt, jf. forslaget § 30, stk. 3. Der kan derfor ikke stemmes ved stedfortræder. Er der tvivl om vælgerens identitet, må den person, der fører valglisten søge vælgerens identitet fastslået evt. ved forevisning af legitimationspapirer.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastsætter, at alene vælgeren må være til stede i stemmerummet. Pårørende eller andre må således ikke være til stede, mens vælgeren afgiver sin stemme. Dette omfatter dog ikke mindreårige børn. Endvidere fastsættes de formelle krav til stemmeafgivningen. Det vil således ikke være tilladt at påføre personlige hilsner med videre til en kandidat på stemmesedlen. Overholdes kravene, ikke anses den afgivne stemme for ugyldig.

Til stk. 5

Bestemmelsen fastsætter, at afstemningslederen afgiver sin stemme som den sidste.

Til stk. 6

I situationer hvor stemmesedlen udfyldes forkert, kan vælgeren få udleveret en ny, såfremt forholdet påpeges før stemmesedlen lægges i stemmekassen.

Til stk. 7

Bestemmelsen fastsætter udtømmende de situationer, hvor vælgeren kan få bistand til at afgive sin stemme. Dette vil for eksempel være i situationer, hvor vælgeren på grund af fysiske handicap ikke selv kan udfylde stemmesedlen.

Til § 31

Bestemmelsen er med redaktionelle ændringer en videreførelse af den eksisterende § 31, og fastsætter hvornår valghandlingen åbnes og afsluttes.

Ingen vælger må nægtes adgang til at stemme, såfremt vælgeren har indfundet sig på afstemningsstedet inden afstemningens afslutning.

Til § 32

Forslaget indeholder en præcisering af, at enhver, som har valget, har ret til at afgive brevstemme. Den gældende bestemmelse er formuleret således, at det forudsættes, at kun personer, for hvem det vil være uforholdsmæssigt vanskeligt at indfinde sig på afstemningsstedet, kan afgive brevstemme. Ud fra bemærkninger til den gældende lov fremgår det dog, at vurderingen af, om en person er berettiget til afgive brevstemme, alene fortages af den stemmeafgivende person selv, og at hverken Folkeregisteret eller personer bemyndiget til at modtage brevstemmer kan nægte en vælger at afgive brevstemme. Således tilsigter ændringen af bestemmelsen alene en præcisering af vælgerens gældende rettigheder.

Til § 33

Til stk. 1

Det er som hovedregel de kommunale folkeregistre, der bistår vælgere, der ønsker at afgive brevstemme. Som folkeregister anses tillige folkeregisterførerens medhjælpere i bygderne.

Til stk. 2 - 6

Valgbestyrelsen udpeger en eller flere valgberettigede personer i valgkredsen til at modtage brevstemmer efter stk. 2-5. Det er dog Naalakkersuisut, der bemyndiger personer til at modtage brevstemme fra vælgere, der opholder sig uden for den kommunale inddeling, jf. stk. 6.

Bemyndigelse af personer til at modtage brevstemmer sker konkret og efter henvendelse fra valgbestyrelsen eller en vælger. Ingen modtagere af brevstemmer må være kandidat til valget. Personer omfattet af stk. 2 – 3 kan efter omstændighederne have ønske om eller behov for at afgive brevstemme på selve valgdagen. Anmodning herom bør imødekommes, hvis det kan ske uden at forstyrre den almindelige valghandling. Det er dog en forudsætning, at det er praktisk muligt at bringe brevstemmen frem til afstemningslederen på det afstemningssted, hvor vælgeren er optaget på valglisten.

Til stk. 7 – 9

Vælgere der opholder sig i den øvrige del af riget, eller udenfor riget, kan stemme på de i Danmark, henholdsvis på Færøerne, gyldige stemmesteder eller hos en af Naalakkersuisut bemyndiget stemmemodtager. Ved ophold udenfor riget kan vælgerne stemme på danske ambassader eller konsulater.

Til stk. 10

Bestemmelsen giver mulighed for at brevstemme fra 1. januar i valgåret.

Bestemmelsen hænger sammen med forslag om, at valgbestyrelsen skal træffe bestemmelse om afstemningssteder og udpege afstemningslederen senest den 1. januar i valgåret, jf. § 10. Det betyder, at der på de enkelte afstemningssteder er en person, der er ansvarlig for modtagelse og opbevaring af brevstemmer.

Til stk. 11

Bestemmelsen er ny. Det foreslås præciseret, at en person, som opstiller til valget, ikke samtidig kan modtage brevstemmer.

Til § 34

Det fornødne stemmemateriale (omslag/forsendelseskuvert, følgebrev, konvolut og stemmeseddel) tilvejebringes af Naalakkersuisut og afstemningen er kun gyldig, når den sker ved benyttelse af denne stemmeseddel, følgebrev og omslag, dog accepteres tillige også autoriseret brevstemmemateriale fra Danmark og på Færøerne til brug for tilsvarende valg.

Valgbestyrelsen er forpligtet til at påse, at der til enhver tid forefindes brevstemmemateriale ved samtlige afstemningssteder.

Ved brevstemmeafgivning uden for Grønland kan dog anvendes det af Indenrigsministeriet udarbejdede brevstemmemateriale til folketingsvalg i Danmark og på Færøerne.

Til § 35

Bestemmelsen er med redaktionelle ændringer en videreførelse af den eksisterende § 35 og fastsætter udtømmende fremgangsmåden ved afgivelse af brevstemme.

Til stk. 1

Til brevstemmeafgivningen skal der være mulighed for, at vælgere kan få adgang til - uset af andre - at udfylde deres stemmesedler. Det er ikke nødvendigt at oprette egentlige stemmerum på samme måde som ved selve valget. Det vil være tilstrækkeligt, at vælgerne kan få adgang til en enlig stående pult eller lignende, hvor de ugenert kan udfylde stemmesedlerne. Pulten eller stemmerummet må være anbragt sådan, at der kan føres kontrol med, at vælgeren ikke fjerner sig med de modtagne stemmesedler m.v.

Til stk. 2

Straks efter modtagelsen af stemmesedlen med tilhørende kuvert, følgebrev og forsendelseskuvert skal vælgeren foretage afstemning, og modtageren af brevstemmen påser, at stemmematerialet ikke fjernes fra det pågældende kontor.

Afstemningen sker derved, at den pågældende vælger - uden overværelse af andre - på stemmesedlen anfører navnet på en af de personer eller et af de partier, der opstiller til valg i den valgkreds, hvor vælgeren er opført på valglisten. Er den pågældende vælger blind eller svagtseende, må der på begæring ydes vælgeren fornøden bistand ved stemmeafgivningen.

Når stemmesedlen er udfyldt, indlægger vælgeren sedlen i den dertil hørende kuvert, hvorefter vælgeren udfylder det samtidigt udleverede følgebrev og underskriver dette i overværelse af brevstemmemodtageren.

Stemmeafgivningen på helbredelsesinstitutioner, kriminalforsorgsinstitutioner eller på afsides beliggende steder sker på tilsvarende måde som på folkeregistrene, men følgebrevet skal underskrives i overværelse af vedkommende institutionsleder eller dennes stedfortræder og den af valgbestyrelsen udpegede modtager af brevstemmer.

De som i henhold til ovenstående har overværet følgebrevets underskrift, underskriver derefter den på følgebrevet trykte attest.

Til § 36

Modtageren af en brevstemme -særligt uden for Grønland- kan ikke på forhånd afgøre det relevante afstemningssted eller hvem, der er udpeget som afstemningsleder på afstemningsstedet. Derfor opretholdes ordningen med fremsendelse til den relevante kommune. Da der kan afgives brevstemme fra 1. januar i valgåret, er det muligt for vælgeren at reducere risikoen for, at eventuelle forsinkelser i postgangen betyder, at brevstemmen ikke når frem til afstemningsstedet inden valgets afslutning.

Når attesten er udfyldt, afleverer vælgeren kuverten med stemmesedlen og følgebrevet i den dertil bestemte forsendelseskuvrt, som lukkes og adresseres til kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor vælgeren er opført på valglisten. Tillige udfyldes rubrikken på forsendelseskuvrten med tydelig angivelse af vælgerens navn, fødselsdato og bopæl. Endelig udfyldes rubrikken på forsiden med et kryds, der angiver, hvilket valg stemmesedlen vedrører. Forsendelseskuvrten med indhold skal derefter afleveres til den, over for hvem stemmeafgivningen har fundet sted.

Såfremt forsendelseskuvrt m.v. skal sendes med postvæsenet, må vælgeren selv foretage frankering. Der må kun være 1 stemmeseddel og 1 følgebrev i hvert omslag. Den, der modtager forsendelseskuvrten af vælgeren, er ansvarlig for, at forsendelseskuvrten straks sendes til den pågældende kommune.

For at forsendelse af brevstemmemateriale straks kan udskilles fra anden post til kommunalbestyrelsen, skal fremsendelse ske i de originale forsendelseskuvrter, der må ikke benyttes andre kuverter.

Til § 37

Bestemmelsen er med redaktionelle ændringer en videreførelse af den eksisterende § 37.

Afstemningslederen på afstemningsstedet skal sikre en forsvarlig opbevaring af modtagne omslag (forsendelseskuvrter) med brevstemmer, således at brevstemmer ikke kommer uvedkommende i hænde.

Til § 38

Hvis det viser sig, at en vælger, der har afgivet brevstemme, har afgivet stemme ved personligt fremmøde, ikke er stemmeberettiget eller inden valgdagen er afgået ved døden, lægges følgebrevet og den uåbnede konvolut med stemmesedlen på ny ind i forsendelseskuvrten og kommer ikke i betragtning. Det samme gælder, når forsendelseskuvrten indeholder andet eller mere end ét

følgebrev og én konvolut, eller hvis der er grund til at antage, at forsendelseskuvert, følgebrev eller kuvert ikke er udarbejdet af Naalakkersuisut eller danske myndigheder, eller at udfyldning, attestation, underskrift eller indsendelse ikke er gået frem som foreskrevet.

Forsendelseskuverter, der modtages af afstemningslederne efter afstemningens afslutning, henlægges uåbnede og kommer ikke i betragtning.

Ved valgets opgørelse skal såvel forsendelseskuvert og følgebrev som kuverter og stemmesedler være til stede.

Til § 39

Bestemmelsen er med redaktionelle ændringer en videreførelse af den eksisterende § 39.

Når afstemningslederen har afsluttet afstemningen, åbner afstemningslederen stemmekassen i de tilstedeværendes påsyn og optæller de afgivne stemmer og kontrollerer, at tallet svarer til det antal stemmer, der ifølge valglisten er afgivet.

Stemmerne optælles for hvert valg for sig, således at stemmerne ved valg til kommunalbestyrelsen optælles først. Stemmerne til menighedsrepræsentationen optælles til sidst.

Der kan ikke afgives stemme på et kandidatforbund. Der skal stemmes på en enkeltkandidat inden for kandidatforbundet.

Til § 40

Bestemmelsen svarer til § 38 i landstingslov om valg til valg til Grønlands Landsting. Bestemmelsen anvendes med de fornødne tilpasninger, såfremt der undtagelsesvis anvendes stemmesedler, hvor vælgeren skriver kandidatens navn, jf. § 27, stk. 2.

Bestemmelsen indeholder fortolkningsregler til afgørelse af, hvem en given stemme skal tilfalde.

Til § 41

Bestemmelsen er identisk med § 39 i Landstingslov om valg til Grønlands Landsting.

Bestemmelsen regulerer bedømmelsen af, om en stemmeseddel skal anses for gyldig eller ugyldig.

Naalakkersuisut kan fastsætte regler om bedømmelse af gyldigheden af stemmesedler, herunder f.eks. regler om hvorvidt uvedkommende påtegning på en stemmeseddel skal kunne medføre ugyldighed. Det centrale vil være hensynet til om det med sikkerhed kan afgøres, hvem eller hvilket parti en stemme er afgivet til fordel for.

Til § 42

Den hidtidige procedure for optælling af stemmer på valgaftenen videreføres uændret.

Afstemningslederen er forpligtet til at gennemføre en optælling på valgaftenen og herefter meddele det endelige resultat til valgbestyrelsen. Optællingen kan alene afbrydes midlertidigt i forbindelse med spisepause, toiletbesøg og lign.

Der foretages som udgangspunkt ikke fintælling efter optællingen på selve valgaftenen.

Til § 43

Afstemningslederen indfører i valgbogen det endelige resultat af valget på afstemningsstedet. Det er af afgørende betydning, at de respektive afstemningsledere fører valgbogen. Oplysningerne i valgbogen vil indgå i valgbestyrelsens endelige godkendelse af valget, jf. § 49.

Til § 44

De respektive afstemningsledere er pligtige til straks at meddele det endelige resultat af valget på afstemningsstedet til valgbestyrelsen. Afstemningslederen giver samtidig oplysning om evt. forhold, der vil kunne få indflydelse på valgresultatet. Sådanne forhold skal tillige indføres i valgbogen. Det kan f.eks. være oplysning om, at der har været placeret valgplakater umiddelbart uden for valglokalet, at der er vælgere, som ikke har været opført på valglisten, eller at opslag i valglokalet og stemmerum har været fejlbehæftede.

Valgbestyrelsen opgør endeligt afstemningsresultatet i valgkredsen/kommunen. Valget opgøres endeligt af de respektive valgbestyrelser.

Da Valgnævnet er klageinstans, må Valgnævnet ikke inddrages i opgørelsen efter § 44.

Til § 45

Det foreslås præciseret ved optagelse af et kortbilag, hvilke oprindelige kommuner der henvises til i bestemmelsen. Endvidere foreslås det, at der fremover ikke skal vælges en geografisk repræsentant for den oprindelige Ivittuut Kommune. Bestemmelsen er herudover med redaktionelle ændringer en videreførelse af den eksisterende § 45.

Til stk. 1 - 3

Valgbestyrelsen opgør valgresultatet for hele valgkredsen. Til fordeling af mandater som geografiske repræsentanter skal der tillige foretages en opgørelse af valgresultatet for hver af de oprindelige kommuner i valgkredsen, jf. stk. 4.

Mandaterne fordeles efter D'Honts forholdstalsmetode. Det af hvert parti, hvert kandidatforbund og hver enkeltkandidat opnåede stemmetal divideres med 1, 2, 3 op til det antal medlemmer, der skal vælges til kommunalbestyrelsen. Første mandat tilfalder herefter det parti, det kandidatforbund eller den enkeltkandidat, der har den højeste kvotient, andet mandat tilfalder det parti, det kandidatforbund eller den enkeltkandidat, der har den næsthøjeste kvotient osv. indtil alle mandater er fordelt.

De oprindelige kommuner, der indgår i de nuværende kommuner, fremgår af lovens bilag 1 og § 1 i Landstingslov nr. 14 af 19. november 2007 om strukturreform af den kommunale sektor.

Til stk. 4

Bestemmelsen svarer til § 4, stk. 2, i Landstingslov nr. 14 af 19. november 2007 om strukturreform af den kommunale sektor. Det er præciseret, at en kandidat valgt som geografisk repræsentant skal have fast bopæl i den oprindelige kommune.

Det følger af forslaget, at der i Qaasuitsup Kommunua vælges i alt 8 geografiske repræsentanter. I Qeqqata Kommunua vælges i alt 2 geografiske repræsentanter. I Kommuneqarfik Sermersooq vælges i alt 4 geografiske repræsentanter, jf. stk. 5. I Kommune Kujalleq vælges i alt 3 geografiske repræsentanter.

Kandidater, der besætter et mandat i kommunalbestyrelsen som geografisk repræsentant, har de samme rettigheder og forpligtelser som øvrige medlemmer af kommunalbestyrelsen. Formålet med bestemmelsen er at sikre lokal repræsentation i kommunalbestyrelserne. Bestemmelsen sikrer kommunalbestyrelsen viden om de lokale forhold i kommunen.

Det er alene de personlige stemmer opnået i den oprindelige kommune, der indgår i opgørelsen. Personlige stemmer opnået på afstemningssteder indenfor valgkredsen, men uden for den oprindelige kommune tæller ikke med ved fordeling af mandaterne som geografiske repræsentanter. Det er endvidere en betingelse, at kandidaten var optaget på valglisten med fast bopæl i den oprindelige kommune. Det indebærer, at kandidater med fast bopæl i én oprindelig kommune ikke kan vælges som geografisk repræsentant i en anden oprindelig kommune inden for valgkredsen.

Til stk. 5

De hensyn, der ligger til grund for ordningen med valg af geografiske repræsentanter, findes ikke at kunne begrunde, at der fortsat skal vælges geografisk repræsentant for den tidligere Ivittuut Kommune. Dette begrundes i, at der efter folkeregisteroplysningerne ikke længere bor vælgere i området.

Det foreslås på denne baggrund, at ordningen med valg af geografisk repræsentant ikke finder anvendelse for den tidligere Ivittuut Kommune.

Til stk. 6-7

Mandaterne fordeles først til de geografiske repræsentanter. De resterende mandater, der tilkommer et parti eller et kandidatforbund, fordeles efter de personlige stemmer, kandidaterne indenfor partiet eller kandidatforbundet har opnået.

Første mandat tilfalder den kandidat, der har opnået det højeste personlige stemmetal. Næste mandat tilfalder den kandidat, der har opnået næst flest personlige stemmer.

Til § 46

Der udarbejdes en almindelig stedfortræderliste for hver partiliste og hvert kandidatforbund for hele valgkredsen. Den almindelige stedfortræderliste omfatter samtlige de kandidater, der opstillede til valg uden at blive valgt.

Der udarbejdes tillige en stedfortræderliste for hver partiliste og hvert kandidatforbund for hver af de oprindelige kommuner, jf. § 45, stk. 4. Listen benævnes stedfortræderliste for geografiske

repræsentanter. På listen medtages de kandidater, optaget på valglisten med fast bopæl i hver af de oprindelige kommuner, der ikke er valgt.

Kandidater der ikke er valgt til kommunalbestyrelsen optages på begge stedfortræderlister. Der anvendes ikke personlige stedfortrædere ved valg til kommunalbestyrelsen. Der udarbejdes derfor ikke en stedfortræderliste for enkeltkandidater, opstillet til valg uden for et kandidatforbund.

Stedfortræderlisten for geografiske repræsentanter finder anvendelse, hvis et medlem af kommunalbestyrelsen, valgt som geografisk repræsentant midlertidigt eller varigt udtræder af kommunalbestyrelsen. Den der står øverst på stedfortræderlisten - for den partiliste eller det kandidatforbund, der besætter det ledige mandat - indtræder i stedet for det udtrædende medlem.

Selvom et udtrædende medlem i mellemtiden måtte have skiftet politisk tilhørsforhold vil det ledige mandat tilfalde det parti eller det kandidatforbund, det udtrædende medlem oprindeligt er valgt for. Er der tale om en enkeltkandidat, der udtræder af kommunalbestyrelsen, finder forslaget § 58 og § 59 om udfyldningsvalg anvendelse.

Til § 47

Valgbestyrelsens valgbog udgør, sammen med valgbøgerne for de enkelte afstemningssteder, den senere dokumentation for, hvem der anses for valgt til kommunalbestyrelsen. Valgbøgerne skal opbevares forsvarligt og for kommunalbestyrelsens valgperiode.

Det skal positivt anføres, hvilke medlemmer der er valgt som geografiske repræsentanter og for hvilke oprindelig kommuner, jf. § 45, stk. 4.

Til §§ 48- 49

Bestemmelserne er med redaktionelle ændringer en videreførelse af de eksisterende §§ 48 – 49.

Bestemmelserne regulerer procedurerne for valghandlingens afslutning og opgørelse af valgets resultat for hele valgkredsen. Valgbestyrelsen modtager stemmesedler, valglisten og valgbøger for alle afstemningssteder og træffer på dette grundlag afgørelse om valgets gyldighed.

De kandidater, der anses for valgt, skal opfordres til at deltage i mødet, således at valgbestyrelsen vil have mulighed for at søge evt. problemstillinger belyst ved spørgsmål til kandidaterne.

Til § 50

Bestemmelsen er med redaktionelle ændringer en videreførelse af den eksisterende § 50.

Som betydelig fejl kan anses optælling og opgørelse af afgivne stemmer i strid med bestemmelserne i loven, f.eks. færre eller flere end de foreskrevne 2 optællinger, jf. forslaget § 42. Valget vil ligeledes kunne erklæres ugyldigt, hvis det viser sig, at en eller flere af de opstillede kandidater ikke har været opstillingsberettigede eller valglisten har været behæftet med større fejl.

Til § 51

Bestemmelsen er med redaktionelle ændringer en videreførelse af den eksisterende § 51.

Omvalg tjener til berigtigelse af fejl forbundet med den første valghandling. Ved omvalg kan kun deltage de personer, der havde valgret på den ordinære valgdag. Er omvalg en følge af fejl ved valglisterne, kan Valgnævnet pålægge valgbestyrelsen at berigtige valglisten forud for omvalget.

Omvalg forberedes og gennemføres efter de samme regler som regulerede det ordinære valg.

Til §§ 52-53

Valgbestyrelserne meddeler skriftligt de nye medlemmer af kommunalbestyrelsen, at de er valgt. Bestemmelserne sikrer, at den nyvalgte kommunalbestyrelse tiltræder samtidigt med, at den gamle kommunalbestyrelse fratræder, således at der ikke opstår en periode uden kommunalbestyrelse. For at sikre de daglige forretningers uforstyrrede videreførelse fortsætter den gamle borgmester, indtil ny borgmester er valgt.

Til § 54

Bestemmelsen er med redaktionelle ændringer en videreførelse af den eksisterende § 54.

Til stk. 1-3

Personer valgt til medlem af kommunalbestyrelsen er pligtige at varetage hvervet. Hvervet som medlem af kommunalbestyrelsen er borgerligt ombud.

Det er kommunalbestyrelsen, der i henhold til loven træffer afgørelse om, hvorvidt et medlem af kommunalbestyrelsen kan udtræde af kommunalbestyrelsen. Dette beror på en konkret vurdering, og medlemmet har ikke krav på at udtræde.

Ved vurdering af, om et medlem kan udtræde af kommunalbestyrelsen, kan der lægges vægt på, om medlemmet vil være i stand til på forsvarlig vis at varetage hvervet som medlem af kommunalbestyrelsen uden risiko for helbred eller tab af velfærd.

Også personlige forhold, f.eks. skilsmisse, ægtefælle eller samlevers sygdom eller dødsfald i den nærmeste familie, vil kunne begrunde, at et medlem meddeles tilladelse til at udtræde af kommunalbestyrelsen.

Til stk. 4.

Hvis et medlem af kommunalbestyrelsen midlertidigt må opgive sin bopæl i valgkredsen, mister vedkommende som udgangspunkt sin valgbarhed og må udtræde af kommunalbestyrelsen.

Kommunalbestyrelsen kan dog bestemme, at medlemmet ikke skal anses for at miste sin valgbarhed og derfor alene skal udtræde midlertidigt, og indtil vedkommende igen tager fast bopæl i valgkredsen. Det beror på kommunalbestyrelsens konkrete vurdering, om medlemmet alene skal udtræde midlertidigt.

Til § 55

Medlemmet mister ikke sin valgbarhed, hvis medlemmet flytter inden for valgkredsen, f.eks. til en anden oprindelig kommune, end den oprindelige kommune vedkommende er valgt som geografisk repræsentant for.

Til § 56

Et medlem af kommunalbestyrelsen, der f.eks. udpeges til formand for Kanukoka på fuld tid udtræder midlertidigt af kommunalbestyrelsen. Når hvervet ophører, indtræder det pågældende medlem på ny i kommunalbestyrelsen. Medlemmet vil dog fortsat skulle opfylde de almindelige krav til valgbarhed, herunder krav om fast bopæl i valgkredsen eller eventuelt tillige i en oprindelig kommune (geografiske repræsentanter).

Til § 57

Til stk. 1

Der anvendes ikke personlige stedfortrædere ved valg til kommunalbestyrelsen. En enkeltkandidat valgt til kommunalbestyrelsen, der ikke har indgået aftale om kandidatforbund, har ikke nogen stedfortræder. Derfor vil der skulle afholdes udfyldningsvalg.

Til stk. 2

Hvis en kandidat, der er valgt som medlem af kommunalbestyrelsen for et parti eller et kandidatforbund, udtræder af kommunalbestyrelsen, tilfalder det ledige mandat det parti eller kandidatforbund som medlemmet var valgt for/medlem af. Den kandidat, der står øverst på den relevante stedfortræderliste for partiet eller kandidatforbundet, besætter derefter det ledige mandat.

Er det en enkeltkandidat, der udtræder af kommunalbestyrelsen, afholdes udfyldningsvalg.

Til stk. 3-5

Bestemmelserne regulerer spørgsmålet om afholdelse af udfyldningsvalg ved mandatledighed. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om udfyldningsvalg, herunder regler om stedfortrædere for medlemmer valgt ved udfyldningsvalg.

Til § 58

Muligheden for at aflyse udfyldningsvalg er videreført. Med et flertal af de oprindelige medlemmer menes, at antallet af stemmer for aflysning skal svare til det antal stemmer, der i den fuldtallige kommunalbestyrelse udgjorde et flertal.

Bestemmelsen kan f.eks. finde anvendelse, hvor nyvalg til kommunalbestyrelsen er nært forestående, og det ledige mandat ikke forrykker balancen mellem kommunalbestyrelsens forskellige politiske grupper.

Til § 59

Bestemmelsen er med redaktionelle ændringer en videreførelse af den eksisterende § 59.

Politiet skal aktivt undersøge og give meddelelse til Valgbarhedsnævnet, hvis medlemmer af kommunalbestyrelsen eller stedfortrædere på valgtidspunktet eller senere idømmes en kriminalretlig foranstaltning.

Landsdommeren for Grønlands Landsret er født formand for nævnet for at understrege nævnets upartiske status. Sammensætningen af nævnet har til formål at tilvejebringe størst mulig ensartethed i de principper, der skal gælde for prøvelse af valgbarhed for medlemmer af kommunalbestyrelser, fælles bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer.

De øvrige medlemmer af Valgbarhedsnævnet vælges som udgangspunkt for 4 år.

Kommunerne skal udpege to medlemmer af Valgbarhedsnævnet, og Inatsisartut skal udpege to medlemmer. Der kan af kommunerne og Inatsisartut vælges nye medlemmer, f.eks. i forbindelse med nyvalg til Inatsisartut.

Valgbarhedsnævnet vil på valgtidspunktet og senere behandle sager om eventuelt tab af valgbarhed, hvor medlemmer af kommunalbestyrelsen eller stedfortræder idømmes en kriminalretlig foranstaltning.

Vil en stedfortræder skulle indtræde, midlertidigt eller permanent, vil der ikke være anledning til hastebehandling i Valgbarhedsnævnet.

Til stk. 2

Valgbarhedsnævnets bedømmelse af, om en kriminalretlig foranstaltning skal medføre fortabelse af valgbarhed, foretages på baggrund af en vurdering af den begående handlingens karakter. Den kriminalretlige foranstaltningens art og størrelse er ikke i sig selv afgørende for udfaldet af valgbarhedsnævnets vurdering. Vurderingen angående eventuel fortabelse af valgbarhed er en vurdering af om den idømte handling i almindeligt omdømme kan siges at gøre personen uværdig til at være medlem af henholdsvis kommunalbestyrelsen, bygdebestyrelsen og menighedsrepræsentationen.

Valgbarhedsnævnets prøvelse af de valgte kandidaters valgbarhed kan erfaringsmæssigt trække ud til efter den 30. april i valgåret. Indtil valgbarhedsnævnets afgørelse foreligger, anses de nyvalgte medlemmer som valgbare.

Til stk. 5

Bestemmelsen skal sikre, at valgbarhedsnævnet løbende orienteres om kriminalretlige foranstaltninger, der idømmes til medlemmer af kommunalbestyrelser, bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer, med henblik på at kunne foretage en fornyet valgbarhedsvurdering på baggrund af nye oplysninger om kriminalretlige foranstaltninger.

Til stk. 6

Sekretariatet for Valgbarhedsnævnet indhenter for alle medlemmer valgt til kommunalbestyrelsen en udskrift fra kriminalregisteret. Er der registreret tilførsel til kriminalregisteret for et medlem valgt til kommunalbestyrelsen, forelægges det for valgbarhedsnævnet til vurdering, om medlemmet har fortabt sin valgbarhed.

Valgbarhedsnævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Det udelukker ikke, at Valgbarhedsnævnets afgørelse kan indbringes for domstolene. Om der består den fornødne retlige interesse, afgøres af domstolene efter almindelige processuelle regler og principper.

Til § 60

Det er kommunalbestyrelsen, som afgør, i hvilke bygder, der skal vælges fælles bygdebestyrelser og antallet af medlemmer hertil. Ved gennemførelse af valg til fælles bygdebestyrelser udgør de bygder, som omfattes af en fælles bygdebestyrelse, én valgkreds. Det betyder blandt andet, at en vælger med bopæl i en af bygderne kan afgive stemme til fordel for en kandidat, som har bopæl i en anden bygd, der omfattes af den fælles bygdebestyrelse.

Bestemmelsen giver valgbestyrelsen mulighed for at beslutte at afholde valg til fælles bygdebestyrelser på en anden dato i april end valg til kommunalbestyrelsen. Valgperioden for bygdebestyrelsen er dog fortsat 4 år regnet fra 1. maj i valgåret, jf. forslagets § 63.

Valgbestyrelserne skal sikre, at valget gennemføres tids nok til, at valgets resultat vil kunne opgøres endeligt inden 1. maj i valgåret.

Til § 61

Der henvises til bemærkningerne til § 1 og § 2.

Til § 62

Der henvises til bemærkningerne til § 1.

Personer med valgret i henhold til § 1 er ikke valgbare, med mindre de tager fast bopæl i valgkredsen (en bygd) senest 14 dage forud for valget.

Til § 63

Valgperioden er 4 år regnet fra 1. maj i valgåret. Valgbestyrelsen kan beslutte at gennemføre valg til fælles bygdebestyrelse forskudt i forhold til valg til kommunalbestyrelsen. Det berører ikke valgperioden for den fælles bygdebestyrelse.

Til § 64

Valgbestyrelsen i kommunen leder, forbereder og gennemfører tillige valg til fælles bygdebestyrelser efter samme regler, som finder anvendelse ved valg til kommunalbestyrelsen. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslagets §§ 8 – 13.

Til § 65

Ved valg til fælles bygdebestyrelse kan kandidater opstille som ved valg til kommunalbestyrelsen. Kandidater kan opstille på partiliste, i kandidatforbund og som enkeltkandidater. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslagets §§ 14 – 21.

Til § 66

Med redaktionelle ændringer er bestemmelsen en videreførelse af den eksisterende § 66.

Til stk. 1

I lighed med valg til kommunalbestyrelsen er det valgbestyrelsen, der er ansvarlig for, at der trykkes og fordeles det nødvendige antal stemmesedler. Der er ikke stillet krav om anvendelse af afkrydsningsstemmesedler. Det er op til valgbestyrelsen at vurdere, om der skal anvendes afkrydsningsstemmesedler eller stemmesedler, hvor vælgeren skriver navnet på den kandidat, der stemmes på.

Til stk. 2

Valg til fælles bygdebestyrelser kan efter valgbestyrelsens bestemmelse gennemføres i samme lokale som valg til kommunalbestyrelsen. Det skal sikres, at valghandlingerne holdes adskilt. Der kan ikke samtidig udleveres stemmeseddel til valg til kommunalbestyrelsen og fælles bygdebestyrelse.

Til stk. 3- 5

I lighed med valg til kommunalbestyrelsen skal valgbestyrelsen anviser afstemningslokaler. Afstemningslederen er ansvarlig for stemmerum og stemmekasse.

Såfremt valg til fælles bygdebestyrelse samtidig afholdes med valg til kommunalbestyrelsen, skal der tilvejebringes en særskilt stemmekasse for valg til fælles bygdebestyrelse.

I øvrigt finder reglerne om afstemning ved valg til kommunalbestyrelsen tilsvarende anvendelse ved valg til fælles bygdebestyrelse.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget §§ 27 – 38.

Til § 67

Bestemmelsen er med redaktionelle ændringer en videreførelse af den hidtidige § 67.

Opgørelse af valgets resultat sker efter samme regler, som finder anvendelse ved opgørelse af valg til kommunalbestyrelsen. Dog vælges ikke geografiske repræsentanter.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget §§39-50.

Bestemmelsen henviser blandt andet til forslaget §§ 54 – 58 om medlemmers udtræden i valgperioden. Henvisningen indebærer blandt andet, at en fælles bygdebestyrelse kan beslutte, at der ikke skal afholdes udfyldningsvalg, jf. forslaget § 58.

Til § 68

Der henvises til bemærkningerne til § 1 og § 2. Forslaget anvender den officielle betegnelse for Kirken i Grønland – Kalaallit Nunaanni Ilagiit. Der henvises herved til § 1 i Inatsisartutlov nr. 9 af 19. maj 2010 om kirken.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget §§ 1 – 2 samt §§ 22 – 26.

Til § 69

Til stk. 1

Der henvises til bemærkningerne til § 1.

Til stk. 3

En person, der er efter Inatsisartutlov om kirken er født medlem af menighedsrepræsentationen kan ikke vælges til menighedsrepræsentationen. Et valgt medlem af menighedsrepræsentationen kan i valgperioden f.eks. beskikkes som kateket. Indtræder kateketen herefter, som født medlem af menighedsrepræsentationen, tilfalder det ledige mandat den øverste på stedfortræderlisten, eller hvor ingen stedfortrædere findes da en person, som vælges af de tilbageværende valgte medlemmer i menighedsrepræsentationen.

Oprykning fra stedfortræderlisten såvel som medlemmets udtræden fra menighedsrepræsentationens gruppe af valgte medlemmer (fortabelse af valgmandat) sker automatisk, hvor medlemmet opnår fastansættelse som kateket eller præst på stedet, og kræver ingen afstemning i menighedsrepræsentationen.

Til § 70

Ved valg til menighedsrepræsentationerne er valgkredsen det område omkring en kirke eller et skolekapel, hvor der skal vælges en menighedsrepræsentation efter forudgående høring af biskoppen.

Naalakkersuisut fastsætter, hvor der kan vælges menighedsrepræsentationer og antallet af medlemmer.

Til § 71

Bestemmelsen svarer til § 7 for medlemmer af kommunalbestyrelsen og § 63 for medlemmer af fælles bygdebestyrelse, og der henvises til bemærkningerne til forslaget § 7 og § 63. Medlemskab af en menighedsrepræsentation udgør ikke et borgerligt ombud.

Til § 72

Bestemmelsen svarer til § 8 for valg af medlemmer af kommunalbestyrelsen og § 64 for valg af medlemmer af fælles bygdebestyrelse, og der henvises til bemærkningerne til forslaget § 8 og § 64.

Til § 73

Bestemmelsen er med redaktionelle ændringer en videreførelse af den eksisterende § 73.

Der gennemføres et særligt menighedsmøde som udgør et opstillings- og informationsmøde. Dette møde kaldes også et fredsvalgsmøde. For at sikre at så mange som muligt får kendskab til mødet, gentages meddelelse om mødet herunder oplysninger om tid og sted for mødets afholdelse ved flere gudstjenester samt ved opslag.

På mødet søges afklaret, om der på fredsommelig vis kan opnås enighed om opstilling af det fornødne antal kandidater til menighedsrepræsentationen. Det kan samtidig søges afklaret, om der

er personer, som, uden at opstille til valg, vil stå til rådighed som stedfortrædere, jf. forslaget § 77, stk. 3.

Til § 74

Til stk. 2

Kandidaterne bemyndiger Valgbarhedsnævnet til at indhente udskrift fra Kriminalregisteret. Udskriften indhentes for alle personer, der opnår valg til menighedsrepræsentationen og danner grundlag for behandling i Valgbarhedsnævnet. Det er alene Valgbarhedsnævnet, der træffer afgørelse i alle spørgsmål om medlemmers fortabelse af valgbarhed, jf. § 59, stk. 2.

I lighed med § 15, stk. 3, og § 16, stk. 3, tilføjes henvisning til § 59, stk. 5, således at kandidater til menighedsrepræsentations valg giver bemyndigelse til, at valgbarhedsnævnet kan orienteres løbende angående idømmelse af kriminalretlige foranstaltninger.

Til 3-6

Der skal indleveres en kandidatanmeldelse for hver kandidat med det fornødne antal stillere, uanset om vedkommende er foreslået på det særlige menighedsmøde, eller om vedkommende selv stiller op. Der skal være mindst 5 stillere for hver kandidat.

Valgbestyrelsen anfører i valgbogen, hvem den anses for valgt, og underretter skriftligt de valgte om valget til menighedsrepræsentationen.

Til stk. 7

Er der ved fristens udløb opstillet færre kandidater, overlades det til den, eller de, godkendte opstillede kandidater, at vælge de manglende kandidater. Dette sker for at sikre en funktionsdygtig menighedsrepræsentation. Ved valget følges fremgangsmåden i § 77, stk. 3.

Til § 75

I lighed med valg til kommunalbestyrelsen er det valgbestyrelsen, der er ansvarlig for, at der trykkes og fordeles det nødvendige antal stemmesedler. Der er ikke stillet krav om anvendelse af afkrydsningsstemmesedler. Det er op til valgbestyrelsen at vurdere, om der skal anvendes afkrydsningsstemmesedler eller stemmesedler, hvor vælgeren skriver navnet på den kandidat, der stemmes på.

I øvrigt finder reglerne om gennemførelse af valg til kommunalbestyrelsen tilsvarende anvendelse ved valg til menighedsrepræsentationen.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget §§ 27 – 38.

Til § 76

Ved valg til menighedsrepræsentationen kan kandidater alene opstille som enkeltkandidater. Der kan ikke opstilles som parti eller i kandidatforbund.

Der foretages en sammentælling af stemmetallene fra de enkelte afstemningssteder for hver kandidat.

Opgørelse af valgets resultat foretages på selve valgaften. I øvrigt finder reglerne om opgørelse af afstemning ved valg til kommunalbestyrelsen tilsvarende anvendelse ved valg til menighedsrepræsentationen, og der henvises til bemærkningerne til forslaget §§ 39, 41 – 44 og 47 - 52.

Til § 77

Valgbestyrelsen udarbejder en stedfortræderliste, der finder anvendelse, hvis et medlem af menighedsrepræsentationen udtræder, umyndiggøres eller afgår ved døden.

Ved besættelse af et ledigt mandat skal stedfortræderen (henholdsvis et selvsuppleret medlem) opfylde betingelserne for valgbarhed til menighedsrepræsentationen. Anmeldelse af det nye medlem sker ved underskrift på samtykkeerklæring til indhentelse af fornødne oplysninger for valgbarhedens prøvelse. Blanketten fremsendes til Valgbarhedsnævnets sekretariat ad sædvanlig tjenstlig vej, dvs. kirkebogsførende præst, provst og biskop.

Til § 78

Valgnævnets kompetence og rolle i forbindelse med valg til kommunalbestyrelser, fællesbyggebestyrelser og menighedsrepræsentationer er reguleret i nærværende forslag.

Til § 79

Valgbarhedsnævnets medlemmer modtager vederlag, for tiden i henhold til Landstingslov nr. 22 af 18. december 2003 om vederlag m.v. til medlemmer af Landstinget og Landsstyret m.v. som senest ændret ved Inatsisartutlov nr. 10 af 6. juni 2016.

Til § 80

Valgnævnet behandler sager på grundlag af henvendelse fra valgbestyrelserne. Valgnævnet vil dog tillige kunne handle på eget initiativ. Valgnævnet skal i sin valgrog redegøre for de afvigelser, der foretages efter bestemmelsen.

Afvielser fra loven må være begrundet i ekstraordinære situationer, f.eks. begrundet i vejrlig, tekniske problemer, som er til hinder for gennemførelse af valg i overensstemmelse med lovens bestemmelser.

Valgnævnet kan herunder træffe beslutning om ændring af valgdagen for valg til kommunalbestyrelsen i én eller flere kommuner. Valgnævnet kan ikke udskyde valgdagen uden samtidig at fastsætte ny dato. Fastsættelse af ny dato vil skulle aftales nærmere med den berørte kommune og således, at der er fornøden tid til valgets forberedelse og gennemførelse.

Udskydes valgdagen finder bestemmelsen i forslaget § 52, stk. 2, tilsvarende anvendelse, således at den siddende kommunalbestyrelse vedbliver at fungere.

Til § 81

Det er valgbestyrelsen, der leder, forbereder og gennemfører valg til kommunalbestyrelsen, fælles bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer. Det er de respektive kommuner, der afholder alle omkostninger hertil og tillige stiller sekretariatsbistand til rådighed for valgbestyrelsen.

Naalakkersuisut er ansvarlig for udarbejdelse, autorisation og trykning af materiale til brug for afgivelse af brevstemme samt valgbøger. Naalakkersuisut afholder følgelig omkostninger forbundet herved.

Til § 82

Det er præciseret, at bestemmelsen gælder generelt og ikke alene under en sag for retten.

Til § 83

Det er domstolene, der i overensstemmelse med Kriminalloven tager stilling til, om der foreligger en overtrædelse af valgloven og hvilken foranstaltning, der findes passende.

Det er afgørende, at valg til demokratiske institutioner forløber i overensstemmelse med gældende regler. Ved valg af foranstaltning skal der tages afgørende hensyn hertil. Der kan tillige henvises til § 55 om tjenesteforsømmelse i Kriminallov for Grønland.

Det er i bestemmelsen præciseret, at bøder tilfalder landskassen.

Til § 84

Til stk. 1-2

Der kan alene føres den kontrol, der er foreskrevet i loven.

Til stk. 3

Det er domstolene, der i overensstemmelse med Kriminalloven tager stilling til, om der foreligger en overtrædelse af valgloven og hvilken foranstaltning, der findes passende.

Det er afgørende at valg til demokratiske institutioner forløber i overensstemmelse med gældende regler. Ved valg af foranstaltning skal der tages afgørende hensyn hertil.

Der kan tillige henvises til Kriminallov for Grønland, § 36 om valgkrænkelse, § 41 om krænkelse af valghemmelighed og § 50 om tjenstlig tavshedspligt.

Til § 85

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. december 2016. Loven vil regulere valg til kommunalbestyrelserne, fælles bygdebestyrelser og menighedsrepræsentationer i april måned 2017.